

Mokymosi scenarijus 8

Temos pavadinimas

Žmogaus ir gamtos šalčio istorija

Temos santrauka ir pagrindinis tikslas

Šioje temoje skatinama gilintis į Lietuvos tremties įvykius, išryškinant žmonių išgyvenimus, praradimus. Kita svarbi tematika – holokaustas Lietuvoje, kai sutelkiamas dėmesys į gyvybės netekusius Lietuvos žydus, o tuo pačiu atskleidžiamos asmenybės, prisidėjusios prie žydų gyvybių gelbėjimo.

Raktiniai žodžiai

Tremtis, Laptevų jūra, koncentracijos stovykla, žydai, šaltis, laisvė, drąsa, išgyvenimas, mirtis, holokaustas.

Svarbūs aspektai

Kalbinis lygmuo ir kiti aspektai, į ką svarbu atkreipti dėmesį	A - pagrindinis - B - tarpinis - C - pažengęs Tyrinėjimas 1 – C Tyrinėjimas 2 – A/B Tyrinėjimas 3 – B Tyrinėjimai tinkami/gali būti pritaikomi skirtingoms amžiaus grupėms.
Laikas pasiruošimui ir į ką svarbu atkreipti dėmesį ruošiantis temai	Iki 1 val. Tyrinėjimai gali būti atliekami kita seka, nei pateikta edukacinėje platformoje. Platforma leidžia praleisti vieną tyrinėjimą ir vėliau grįžti prie jo. Svarbūs žingsniai: <ul style="list-style-type: none"> • Užsiregistravimas į edukacinę platformą; • Temos tyrinėjimų peržiūrėjimas ir tyrinėjimų sekos susidėliojimas; • Reikiamų priemonių pasirengimas. <i>Siekiant kiekviename tyrinėjime plačiau analizuoti tam tikrus aspektus, galima šiame scenarijuje pateiktą papildomą informaciją peržiūrėti ir po tyrinėjimų, atliktų edukacinėje platformoje, galima papildomai pasigilinti į esminius aspektus.</i>
Laikas, skirtas temai	Iki 100 minučių, įskaitant įžangą ir refleksijas. Jei vaikai visus tris tyrinėjimus atlieka individualiai, tuomet rekomenduojama skirti laiko savarankiškai atliktų tyrinėjimų aptarimams. Minėtas refleksijas galite organizuoti atskirai po kiekvieno tyrinėjimo arba jau atlikus visus tris tyrinėjimus. <i>Preliminarus tyrinėjimų laikas (įtraukiant aptarimus):</i> Tyrinėjimas 1 – iki 45 min. Tyrinėjimas 2 – iki 30 min. Tyrinėjimas 3 – iki 25 min.
Priemonės, kurias galima naudoti temai	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacinė platforma • Kompiuteriai arba mobilieji telefonai tyrinėjimams atlikti • Papildoma medžiaga, kurią analizuoja besimokantieji
Nuorodos ieškoti papildomos informacijos	Mokiniai, kurių lietuvių kalbos lygis yra pažengęs ir supranta skaitomų tekstų prasmę, gali individualiai susipažinti su nuorodose pateikiama informacija. Jei mokinių lietuvių kalbos lygis yra pradinis ar tarpinis, tuomet būtina pedagogo pagalba, siekiant suprasti pateikiamų tekstų turinį. Pirmojo tyrinėjimo nuorodos:

užsiėmimui ir pan.	https://www.15min.lt/ar-zinai/naujiena/idomi-lietuva/lietuvas-gyventoju-tremimai-i-sibira-svarbiausi-faktai-1162-641573?copied lietuviai-prie-laptevu-juros-.pdf (partizanai.org) Antrojo tyrinėjimo nuorodos: Ona Šimaitė - Visuotinė lietuvių enciklopedija (vle.lt) Žymūs Kauno žmonės: atminimo jamžinimas (kvb.lt) Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas (liti.lt) Papildomos nuorodos: Spektaklis „Nutildytos mūzos“: Spektaklis „Nutildytos mūzos“ - YouTube Papildoma užduotis: paaiškinkite, kaip suprantate I. Veisaitės mintį: „Holokausto vilkas gali apsigyventi kiekvieno žmogaus viduje, svarbu jį laiku įveikti“?
--------------------	--

Mokymosi scenarijaus eiga:

Dalis	Veiklos aprašymas	Skiriamas laikas
Pradžia	Tema pradėkite keliais klausimais ir bendra diskusija vaikų grupėje: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ar šaltis gali būti tik gamtoje? (skatiname mąstyti apie šaltį žmonių širdyse)</i> - <i>Ką žinai apie tremties įvykius Lietuvoje bei holokaustą?</i> Diskusijos metu galima pažymėti įvardintus aspektus ir grįžti prie jų jau temos pabaigoje.	10 min.
Pagrindinė dalis	Atliekami visi tyrinėjimai (tyrinėjimų seką galite pasirinkti). Jei vaikai visus tris tyrinėjimus atlieka savarankiškai, siūlome nurodyti laiką, per kurį kiekvieną tyrinėjimą rekomenduojama atlikti. <i>Atliekant tyrinėjimus, itin svarbu padėti vaikui susipažinti su informacija, kuri yra pateikta nuorodose.</i> Aptarimus su vaikais galite atlikti po kiekvieno tyrinėjimo arba visų trijų tyrinėjimų pabaigoje. Siūlome tyrinėjimų rezultatus aptarti Jums prisijungus prie edukacinės platformos ir multimedijos pagalba demonstruojant vaikų atsakymus.	80 min.
Įsivertinimas	Įsivertinimo metu galima grįžti prie įžangos metu įvardintų aspektų, mokinių iškeltų klausimų ir idėjų, o tuo pačiu apibendrinimo metu pateikiant šiuos klausimus: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Aptarkite, kokių naujų dalykų sužinojote apie Lietuvos žmonių patirtą šaltį?</i> - <i>Kokie dalykai Jus labiausiai nuliūdino, privertė susimąstyti?</i> 	10 min.